

سید احسان حسینی: | ۶ رقم ناگفته از صادرات نفت ایران در دهه تحریمی

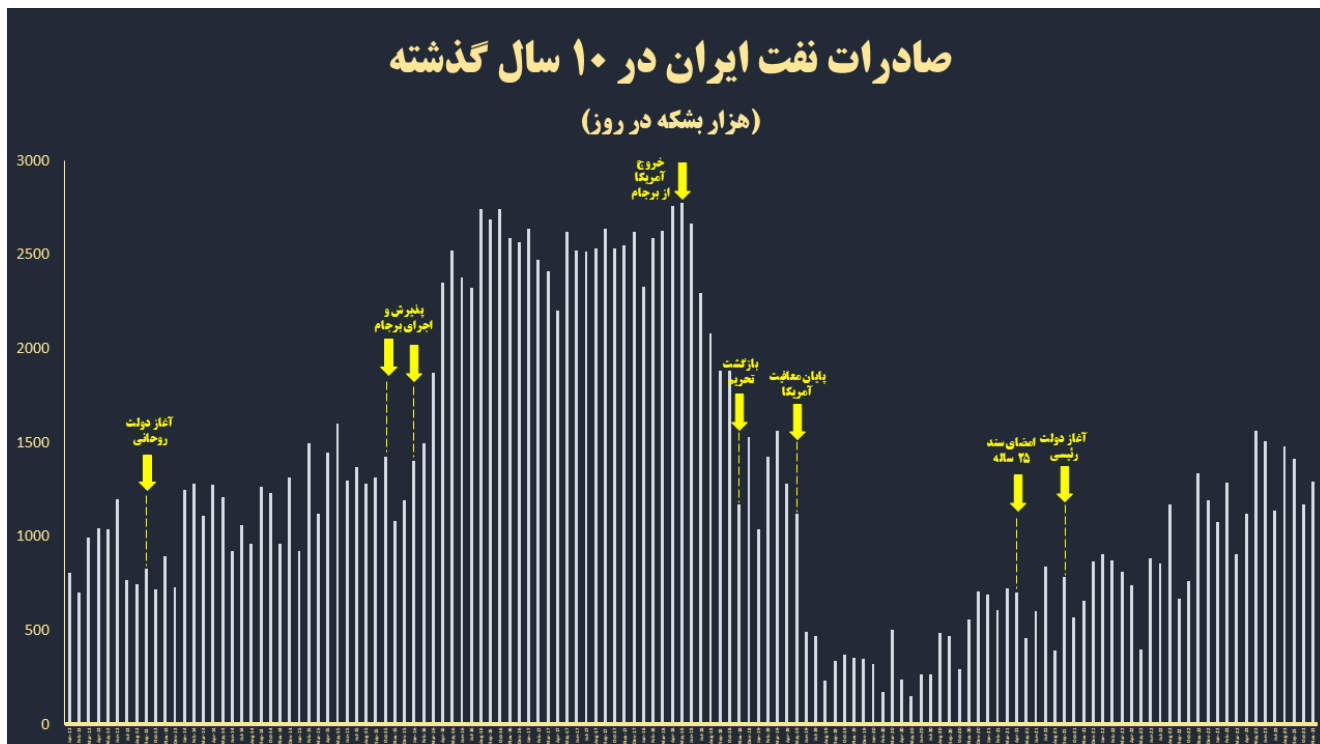

طبق آمار موسسه کپلر، دولت روحانی در یک سال پایانی خود روزانه 587 هزار بشکه نفت فروخت و دولت رئیسی در یک سال اخیر 1 میلیون و 260 هزار بشکه نفت فروخته است.

تحریم نفتی، پدیده‌ای است که ایران بیش از یک دهه با آن دست و پنجه نرم می‌کند و منجر به افت درآمدهای نفتی کشور شده است. هر چند با امضای برجام و تعلیق موقت تحریم‌ها این امید ایجاد شده بود که ایران با تحریم‌ها برای همیشه خداحافظی کرده است، اما در عرض کمتر از دو سال همه‌چیز تغییر کرد و با خروج آمریکا از برجام، صادرات نفت ایران به کمترین میزان در دوران انقلاب اسلامی رسید.

تجربه برجام ثابت کرد که امکان یک توافق بلندمدت و پایدار با ایالات متحده بسیار خوش‌بینانه است و دولت ایران باید خارج از میز مذاکرات به فکر راهکارهایی برای افزایش تضمینی صادرات نفت ایران به صورت پایدار باشد. در این شرایط راهکار بی‌اثر کردن تحریم نفتی متولد شد که دولت سیزدهم مدعی پیاده‌سازی آن است.

اما یکی از معضلات اساسی در بررسی کارآیی راهبرد دولت‌ها در مواجهه با تحریم، فقدان یک معیار قابل سنجش؛ یعنی رقم فروش نفت به دلیل مسائل تحریمی است، اما با استناد به آمار موسسات ردیابی نفتکش‌ها از جمله موسسه کپلر می‌توان شرایط فروش نفت ایران را در یک دهه اخیر مورد بررسی قرار داد.

تصویر 1

تصویر 1، میزان فروش نفت ایران را در یک دهه گذشته طبق آمار موسسه کپلر نشان می‌دهد که حاوی 6 نکته جالب در این حوزه است:

1- میانگین فروش نفت ایران در دولت روحانی و رئیسی به ترتیب 1.41 و 1.01 میلیون بشکه در روز بوده است. البته با راه‌اندازی پالایشگاه ستاره خلیج فارس در سال 97، امکان صادرات حدود 360 هزار بشکه میعانات گازی به دلیل مصرف داخل از ظرفیت صادراتی ایران کم شد.

2- صادرات نفت ایران در 8 ماه ابتدای 1402 معادل یک میلیون و 333 هزار بشکه در روز است و برخلاف قیمت هر بشکه، تقریباً پیش‌بینی قانون بودجه درباره میزان فروش 1.4 میلیون بشکه نفت محقق شده است.

3- بعد از خروج آمریکا از برجام و اتمام معافیت تحریمی، میانگین فروش نفت ایران تا انتهای دولت روحانی 446 هزار بشکه در روز بوده است. در دوره اجرای برجام ایران روزانه 2 میلیون 370 هزار بشکه نفت فروخت.

4- دولت روحانی در یک سال پایانی روزانه 587 هزار بشکه نفت فروخت و دولت رئیسی در یک سال اخیر 1 میلیون و 260 هزار بشکه نفت فروخته است.

5- دولت روحانی در ماه پایانی حضور خود 391 هزار بشکه نفت فروخت و دولت رئیسی در آخرین ماه یعنی نوامبر 2023 یک میلیون و 289 هزار بشکه نفت فروخته است.

6- در دوره تحریم دوم و بعد از امضای سند همکاری 25 ساله با چین، صادرات نفت ایران در سال 2023 نسبت به سال 2020، حدود 243 درصد افزایش یافت و به رقم یک میلیون 266 هزار بشکه رسید. چین مقصد بیش از 90 درصد از فروش نفت ایران در دوره دوم تحریم است.